

Gespreksverslag van het ontwikkelgesprek n.a.v. externe audit Lerarenopleidingen bachelor
Instituut Archimedes (IA) op 23, 24 en 25 november 2021.

Datum en tijdstip ontwikkelingsgesprek: Do. 8 september, 14.30-16.00 uur

Gespreksvorm: Live dialoog tussen drie leden van de auditcommissie die zowel domein- als werkvelddeskundigen zijn, opleiders van Instituut Archimedes, die actief zijn in het project en op de scholen, leden van het management en een directeur van een opleidingsschool.

Gespreksleider: Greet van Winkel

Doel gesprek: Het met elkaar van gedachten te wisselen over het project 'Student Teacher Journey' dat in gang is gezet om een verdere stap in de samenwerking met scholen in de regio Utrecht vorm te geven. Twee vragen staan hierbij centraal:

- 1. Hoe borgen we de doorlopende leerlijn(en) van de beroepsvoorbereiding (pedagogisch handelen en vakdidactisch handelen) van onze studenten van jaar 1 t/m 4 op de stageplek?**
- 2. Hoe borgen we de kwaliteit van het onderwijs dat op de stagescholen wordt gegeven als daar meer onderwijs gegeven gaat worden?**

Toelichting die gegeven is, voorafgaande aan de dialoog

N.a.v. de vraag vanuit de commissieleden hoeveel scholen er meedoen:

Er doen 12 scholen mee aan dit project. Alle 12 scholen zijn afgelopen september begonnen. Op iedere school lopen 8-12 studenten stage.

Toelichting van de instituutsdirecteur: We gaan van een aanbod gerelateerde werkwijze naar een vraag gerelateerde manier van werken die ontwikkelingsgericht is. Dit vraagt om op een andere manier naar borging van kwaliteit te kijken.

Tijdens de bijeenkomst is besproken:

- IA heeft als uitgangspunt dat studenten bij verschillende scholen moeten worden geplaatst met als doel dat de studenten een breder scala aan ervaringen opdoen. Daarnaast wil IA borgen dat de werkwijze en visie van de scholen, met betrekking tot leraren opleiden, overeenkomt met de wijze van werken en visie tijdens de opleiding op IA. De opleidingsscholen geven aan dat ze liever hebben dat studenten meer jaren achtereen stage lopen op dezelfde school. IA en de scholen moeten het komende jaar beantwoorden hoe hier mee om te gaan.
- Om de kwaliteit van de opleiding en de stage te borgen is IA gestart met het plaatsen van VT studenten op opleidingsscholen. Dit vraagt een investering van zowel IA als de opleidingsscholen. Het uitgangspunt hierbij is dat het leerproces van de student doorslaggevend is en dat IA samen met de scholen alle studenten van een stageplaats kan voorzien.
- De leden van de auditcommissie geven aan dat IA hoge eisen stelt aan de Instituutsopleiders. Vanuit IA wordt dat beaamd. IA zet haar expertise graag in om te delen met de scholen, zoals IA ook hoopt te leren van de kennis en ervaring van de scholen. Tevens wordt door de commissie opgemerkt dat IA de school- en instituutsopleiders ruimte en middelen (extra facilitering in uren) geeft om te werken aan hun eigen professionalisering met als doel dat de studenten daar baat bij hebben. De commissie herkent dat hiermee een kwaliteitscultuur wordt gecreëerd.
- Het verschil met voorgaande jaren ligt in de gesprekken die we vanuit IA met de scholen voeren. Deze gesprekken zorgen voor veel meer aandacht voor gezamenlijkheid tussen alle partijen die aan het leren zijn. De gesprekken met de scholen hebben ervoor gezorgd dat we op elke school een passend leernetwerk hebben vormgegeven. Hierdoor komen in de leernetwerken onderwerpen aan bod als: Wie ben ik als docent, welke houding past bij mij voor de klas, welke houding heeft het meeste effect op de leerlingen., Door de verschillende leerjaren heen zijn alle studenten op hun eigen niveau aan het werk met onder andere deze onderwerpen. Het didactisch model dat hierbij wordt toegepast is het VESIT model van Korthagen. Bij dit model wordt gestart met de praktijk en daar wordt in een later stadium theorie aan toegevoegd. De ervaring uit de praktijk wordt aan de theorie gekoppeld

Adviezen vanuit de commissie:

- Zorg dat vanuit IA steeds het juiste gesprek wordt gevoerd met de studenten over waar hun ontwikkelingsbehoefte ligt en hoe zij een zo hoog mogelijk leerrendement kunnen halen uit hun opleiding. Dat zou kunnen betekenen dat een student misschien wel langer op een bepaalde stageplek zou moeten kunnen blijven of juist voor een heel ander type school zou moeten kunnen kiezen.
- Werken vanuit de vraag van school- en instituutsopleiders roept de vraag op: Komt IA dan nog wel bij de kern van haar eigen concept? Naast het uitwisselen van elkaars expertise tussen IA en de opleidingsscholen moet IA wel

richting blijven geven en de onderwerpen van gesprek kunnen blijven bepalen. Zorg ook dat IA in de lead is bij het evalueren van het onderwijs en de verschillende concepten die gehanteerd worden.

- Het is goed als IA zorgt dat binnen de leernetwerken van IO'ers veel ruimte is om te reflecteren EN dat de uitkomsten hiervan worden ingezet om de IO'ers verder te professionaliseren. Bijvoorbeeld met de vragen: Is er voor de studenten voldoende diepgang geboden? Zijn de randen van het kunnen van de studenten echt goed verkend? en zijn deze randen acceptabel of juist niet? Dit kan inzicht geven hoeveel en met welke diepgang de studenten hebben geleerd.
- Stel dezelfde vragen aan de IO'ers die ook aan de studenten wordt gesteld. Bijvoorbeeld: Wat ga jij doen om een goede docent/begeleider te zijn?
Doe dit door een goed doordacht professionaliseringsplan en neem dit mee in de RGW-cyclus.
- IA mag/moet met deze werkwijze de lat hoog leggen bij de opleidingsscholen. De student moet eigenaar zijn van de eigen ontwikkeling. Daar ligt een uitdaging. Stap niet in de valkuil dat studenten eindeloos moeten reflecteren en verslagen moeten schrijven. Zorg dat de IO'er leert dat niet alles afgevinkt hoeft te worden, dat is een verkeerd vertrekpunt. De kracht van het leernetwerk moet optimaal ingezet en benut worden
- Het geheel moet uiteraard wel 'auditbaar' blijven.
- Als belangrijke punten voor de borging van de kwaliteit bij een ontwikkelingsgerichte benadering zijn de volgende aandachtspunten meegegeven:
 1. Formuleer een duidelijke visie ten aanzien van leren en de didactische uitgangspunten daarbij.
 2. Zorg voor een goede, adequate professionalisering voor de instituutsopleiders; Stel hier hoge eisen aan en laat instituutsopleiders regelmatig kalibreren om na te gaan of de kern van het docentschap geborgd is. Instituutsopleiders zijn hierin een spil in het web.
 3. Maak gebruik van een 'richtingaanwijzer' ontwikkeling met duidelijke parameters waarmee je de student in de eigen kracht zet en daarmee eigenaarschap geeft over de eigen leervragen. Dat komt het product ten goede.
 4. Voer het gesprek met de studenten over waar zij het meeste aan hebben, waar hun ontwikkelbehoefte ligt als het gaat om het type opleidingsschool.
 5. Breng systematisch in kaart door middel van onderzoek wat gedaan wordt. Hiervoor moeten er duidelijke parameters opgesteld worden
 6. Kijk ook wat in den lande aan ontwikkelingen plaatsvindt als het gaat om een ontwikkelingsgerichte benadering.
 7. Breng de samenwerking met scholen op een hoger niveau. Stel met elkaar (scholen en opleiding) de voorwaarden op. Scherp in feite het keurmerk aan.